

ΠΡΑΚΤΙΚΑ № 35 ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ ΤΗΣ 3ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2016

Η συνελθούσα σε συνεδρίαση υπό την προεδρία του Πατριάρχη Ιερά Σύνοδος

Ασχολήθηκε με σοβαρά προβλήματα, τα οποία προέκυψαν κατά την πορεία προετοιμασίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας, η οποία προγραμματίζεται να συγκληθεί από 18^{ης} έως 26^{ης} Ιουνίου 2016 στην Κρήτη και ειδικότερα δε με την άρνηση της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας να συμμετάσχει στην Σύνοδο εάν δεν μετατεθεί η ημερομηνία συγκλήσεώς της και με σοβαρή κριτική η οποία ακούστηκε κατά της προετοιμασίας της Συνόδου και των συνοδικών κειμένων τόσο από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας, όσο και από τινες άλλες κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Ενημερωτικό σημείωμα:

Η Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων η οποία συνήλθε στην έδρα του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως από 6^{ης} έως 9^{ης} Μαρτίου 2014 αποφάσισε ότι «Η Αγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θά συγκληθῇ ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν Κωνσταντινουπόλει τό ἔτος 2016, ἐκτός ἀπροόπτου». Επίσης ὅρισε ὅτι «Ἀπασαι αἱ ἀποφάσεις, κατά τε τήν Σύνοδον καί κατά τό προπαρασκευαστικόν αὐτῆς στάδιον, λαμβάνονται καθ' ὁμοφωνίαν». Η Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων από 21^{ης} έως 28^{ης} Ιανουαρίου 2016 στο Ορθόδοξο Κέντρο του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Σαμπεζύ Γενεύης αποφάσισε ότι «Η Αγία καί Μεγάλη Σύνοδος θά συνέλθῃ σύν Θεῷ ἐν τῇ ἐν Κολυμπαρίῳ Κισάμου Ὁρθοδόξῳ Ἀκαδημίᾳ Κρήτης, ἀπό 18ης ἕως 27ης Ἰουνίου 2016». Ἀκόμα ἀποφάσισε τήν συγκρότηση τῆς Πανορθόδοξου Γραμματείας καί τήν Ὁργανωτική Ἐπιτροπή τῆς Αγίας καί Μεγάλης Συνόδου. Οἱ Προκαθήμενοι τῶν κατά τόπους Ἐκκλησιῶν δέχθηκαν τήν πρόταση τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας νά δημοσιευθοῦν τὰ προετοιμασθέντα ἀπό τίς Πανορθόδοξες Προσυνοδικές Διασκέψεις καί τίς Συνάξεις Προκαθημένων σχέδια τῶν συνοδικῶν κειμένων με σκοπόν τήν ἐκκίνηση μίας ευρύτερης συζητήσεως ἐπ'αὐτῶν. Τήν προτροπή τοῦ πρὸς τοὺς πιστοὺς «νά ἐκφράσουν τίς ἀπόψεις καί τίς προσδοκίες τοὺς ἀπὸ τῆς Αγίας καί Μεγάλης Συνόδου» τήν Κυριακή τῆς Ορθοδοξίας ἀπηύθυνε ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος.

Απολύτως πρόθυμη γιὰ τήν ενεργὴ συνεργασία στήν προετοιμασία τῆς Συνόδου ἡ Ορθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας ἀμέσως ἐξονόμασε τοὺς εκπροσώπους αὐτῆς στήν Πανορθόδοξη Γραμματεία καί τήν Ὁργανωτική Ἐπιτροπή τῆς Συνόδου (τὸ ἀπὸ 26^{ης} Φεβρουαρίου 2016 καί με ἀριθμ. πρωτ. 01/818 Γράμμα τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριάρχου Μόσχας καί Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Κυρίλλου πρὸς τὸν Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖο), ἀλλὰ παρά τίς υπενθυμίσεις μας, μόλις ἀπὸ 7 Ἰουνίου προσεκλήθη ὁ εκπρόσωπος τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας νά συμμετάσχει στήν Ὁργανωτική Ἐπιτροπή (το ἀπὸ 31^{ης} Μαΐου 2016 Γράμμα τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίου πρὸς τὸν Ἀγιώτατο Πατριάρχη Μόσχας καί Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Κυρίλλου).

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιο 2016 ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας διὰ πρακτικοῦ № 34 ὅρισε τήν ἀντιπροσωπεΐα τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας στήν Πανορθόδοξη Σύνοδο καί τήν ἀπόφαση αὐτὴ ὁ Ἀγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας καί Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Κύριλλος

ανακοίνωσε στον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο.

Παράλληλα σύντομα μετά τη δημοσίευση των σχεδίων συνοδικών κειμένων η Ιεραρχία, ο ευαγής κλήρος και οι λαϊκοί της Ρωσικής Εκκλησίας άρχισαν να ασκούν τις κριτικές παρατηρήσεις τους επ'αυτών. Τα Γραφεία του Πατριαρχείου Μόσχας, το Τμήμα Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων και τα υπόλοιπα Συνοδικά Ιδρύματα δέχθηκαν πλήθος Γραμμάτων από Ορθοδόξους πιστούς με κριτική κατά των συνοδικών κειμένων και της ίδιας της πορείας προετοιμασίας της Συνόδου. Εξαιτίας συγχύσεως στους κόλπους του ποιμνίου το Τμήμα Εξωτερικών Σχέσεων προέβη σε σχετική δήλωση με απαραίτητες επεξηγήσεις και σχόλια. Προκειμένου να προκαλέσουμε μία ευρύτερη συζήτηση των σχεδίων κειμένων της Συνόδου με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχου Μόσχας και Πασών των Ρωσικών Κυρίλλου στις 19 Απριλίου στο Ορθόδοξο Πανεπιστήμιο Ανθρωπιστικών Σπουδών Άγιος Τύχων Μόσχας οργανώθηκε συνέδριο με τίτλο «Η Πανορθόδοξη Σύνοδος: απόψεις και προσδοκίες». Βάσει των πορισμάτων του συνεδρίου καταρτίσθησαν και παραπέμφθησαν στις εκκλησιαστικές αρχές τροπολογίες στα συνοδικά κείμενα «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» και «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ».

Παρά τη συνεχή ελάττωση του χρόνου μέχρι την έναρξη της Συνόδου, ωστόσο παραμένουν αρκετές εκκρεμότητες οι οποίες θέτουν ὑπο αμφισβήτηση το ενδεχόμενο της εξασφάλισης της πανορθόδοξου συναινέσεως στη Σύνοδο. Η αντιπροσωπεία της Εκκλησίας Αντιοχείας δεν υπέγραψε τον Κανονισμό Οργανώσεως και Λειτουργίας της Συνόδου, ο οποίος καταρτίσθηκε από τη μεταξύ 21^{ης} και 28^{ης} Ιανουαρίου τ.ε. στο Σαμπεζύ Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων. Οι αντιπροσωπείες των Πατριαρχείων Αντιοχείας και Γεωργίας δεν υπέγραψαν σχέδιο κειμένου «Το μυστήριο του Γάμου και τα κωλύματα αυτού». Το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως δεν υποστήριξε την πρόταση του Αγιωτάτου Πατριάρχου Κυρίλλου να συνεννοηθούν πανορθόδοξως κατά τόν εναπομείναντα χρόνο αυτά τα θέματα στα πλαίσια εργασιών της Πανορθόδοξου Γραμματείας «με την μετέπειτα εξέταση των καταρτισθέντων προτάσεων από τη Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων» (το από 26^{ης} Φεβρουαρίου 2016 και με αριθμ. πρώτ. 01/818 Γράμμα του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσικών Κυρίλλου προς τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο). Κατά την περίοδο η οποία μεσολάβησε η Γραμματεία συνήλθε μόνο δύο φορές για να ασχοληθεί σχεδόν αποκλειστικώς με τεχνικά ζητήματα. Έχει απορριφθεί η πρόταση του εκπροσώπου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στην Πανορθόδοξη Γραμματεία να συζητηθεί το θέμα συνεννοήσεως των κειμένων.

Ανεπίλυτες παραμένουν οι διαφωνίες μεταξύ των Πατριαρχείων Αντιοχείας και Ιεροσολύμων στο θέμα της εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας του Κατάρ και η έξ αυτού διακοπή ευχαριστιακής κοινωνίας μεταξύ αυτών, κάτι το οποίο παρουσιάζει ουσιαστικό κώλυμα για την συμμετοχή της Εκκλησίας της Αντιοχείας στη Σύνοδο.

Κατά την διάρκεια της τελευταίας εβδομάδας μερικές κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες προέβησαν σε επίσημες δηλώσεις με τις οποίες αμφισβητούν το ενδεχόμενο συγκλήσεως της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου στις προκαθορισμένες ημερομηνίες ή την εξασφάλιση της συναινέσεως επί των βασικών θεμάτων της Ημηρεσίας Διατάξεως της Συνόδου.

Στις 25 Μαΐου 2016 η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας αποφάνθηκε ότι στα κείμενα της Συνόδου «Το Μυστήριο του Γάμου και τα κωλύματα αυτού» και «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ» πρέπει να ενσωματωθούν σημαντικές τροπολογίες, ενώ το κείμενο «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» πρέπει να επεξεργασθεί ουσιαστικά. Επίσης σημείωσε ότι σε περίπτωση εάν οι προτεινόμενες τροπολογίες «δεν θα ληφθούν υπόψη και δεν θα ενσωματωθούν στο κείμενο η Εκκλησία της Γεωργίας δεν βλέπει δυνατόν να το υπογράψει».

Στις 25 Μαΐου 2016 έληξαν οι εργασίες της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, η οποία ενέκρινε κείμενο το οποίο ασχολείται με την προετοιμασία της Πανορθόδοξου Συνόδου. Αντανακλά «την θέση των Επισκόπων της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας εφ'όλων των βασικών ζητημάτων, τα οποία πρόκειται να τεθούν προς συζήτηση από την Μεγάλη Σύνοδο και επί των οποίων θα αποφασίσει». Ερωτάται το έν λόγω κείμενο, το οποίο κοινοποιήθηκε και στους Προκαθημένους και τις Ιερές Συνόδους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, εάν «η επικείμενη Σύνοδος ανταποκρίνεται στα κριτήρια και τα μέτρα των αληθινών Συνόδων, των γνωστών από την ιστορία της Ορθοδόξου Εκκλησίας...και θα αποτελεί έκφραση της ενότητας της Εκκλησίας του Χριστού έν Πνεύματι Αγίω είς δόξαν Θεού Πατρός η Σύνοδος;». Οι Αρχιερείς της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας επισημαίνουν τις ελλείψεις του σχεδίου του Κανονισμού της Συνόδου, διερωτούνται δε για το ρόλο και τη θέση των Επισκόπων στη Σύνοδο, για τον μη ητιολογημένο περιορισμό των μετεχόντων της Συνόδου. Ακόμα κρίνουν απαραίτητο την ενασχόληση της Συνόδου με το θέμα του αυτοκεφάλου και του τρόπου ανακηρύξεως αυτού (κάτι στο οποίο επέμενε επίσης και η Ρωσική Εκκλησία παράλληλα με άλλες Εκκλησίες). Επίσης εκφράζουν τη γνώμη ότι τα σχέδια των συνοδικών κειμένων «χρησιμοποιήσεως και διευκρινήσεως προκειμένου να ανταποκριθούν στις επιταγές της ζωής και της αποστολής της Εκκλησίας». Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα κείμενα «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας έν τω συγχρόνῳ κόσμῳ» και «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον». Επιπλέον έχουν εκφράσει και άλλες παρατηρήσεις.

Στις 25 Μαΐου 2016 έληξαν οι εργασίες της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδας όπου, όπως πληροφορεί η Εγκύκλιος της Συνόδου συζητήθηκαν «Απόφαση καί Πρόταση τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου, ὕστερα ἀπό ἀποσταλείσες προτάσεις Ἱεραρχῶν, κατόπιν τῆς προτροπῆς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου. Ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ ἀπόλυτη πίστη στήν διδασκαλία τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων, καί μέ σεβασμό στό Συνοδικό πολίτευμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, μελέτησε διεξοδικά τίς προτάσεις τῆς Διαρκoῦς Συνόδου, μίαν πρός μίαν, καί μέ πνεῦμα ὁμοψυχίας, ὑπευθυνότητας καί σοβαρότητας...ὥστε αὐτές νά εἶναι οἱ τελικές ἀποφάσεις τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τά κείμενα αὐτά... Οἱ διορθώσεις καί οἱ προσθήκες πού εἶναι οὐσιαστικές καί συντονίζονται στήν διαχρονική ἐμπειρία καί παράδοση τῆς Ἐκκλησίας... Ἀκούστηκαν οἱ ἀπόψεις πολλῶν Ἱεραρχῶν καί οἱ ἀποφάσεις ἦσαν σχεδόν ὁμόφωνες». Επίσης σημειώνει η Εγκύκλιος ότι «τό προηγούμενο χρονικό διάστημα ὑπῆρξε ἀνησυχία, έν πολλοῖς δικαιολογημένη, σέ πολλούς Κληρικούς, μοναχούς καί λαϊκούς, γιά τά κείμενα τά ὁποῖα θά συζητήσει ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Σύνοδος».

Αυθημερόν η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους κατόπιν Εκτάκτου Διπλής Συνάξεως όλων των αντιπροσώπων και Καθηγουμένων των είκοσι Ιερών Μονών του Αγίου Όρους απέστειλε Γράμμα προς τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο και τους Προκαθημένους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, όπου τονίζει ότι «σημεῖα τινά είς τὰ προσυνοδικά κείμενα χρῆζουσι ἀποσαφηνίσεως, ὥστε νά ἀποτυποῦται σαφέστερον ἡ διαχρονική παράδοσις τῶν Ἀγίων Πατέρων καί ἡ συνοδική παρακαταθήκη τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπ'αὐτῶν τῶν σημείων καταθέτομεν ταπενῶς τήν γνώμην καί τὰς προτάσεις ἡμῶν». Αὐτές οἱ τροπολογίες ἀφοροῦν στα κείμενα «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» και «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας έν τῳ συγχρόνῳ κόσμῳ». Καταθέτοντας αὐτές «κατόπιν περισκέψεως, προσοχῆς καί προσευχῆς...προστάσεις», οἱ Ἀγιορείτες υπογραμμίζουν ὅτι ἡ διόρθωση των προσυνοδικῶν κειμένων τυγχάνει ἀπαραίτητη γιὰ νὰ ἀποφύγει ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Σύνοδος «τυχόν διαστάσεις καί σχίσματα».

Στις 27 Μαΐου 2016 η Ιερά Σύνοδος της κατά Αντιόχειαν Ορθοδόξου Εκκλησίας προέβη σε δήλωση, όπου αναφέρει ὅτι οἱ Συνοδικοί αφού «συζήτησαν ὅλες τίς λεπτομέρειες καί τὰ κείμενα της Πανορθόδοξου Συνόδου», «κατέληξαν σε συμφωνία στο θέμα κοινῆς θέσεως της Εκκλησίας

της Αντιοχείας έναντι των ζητημάτων της Ημερησίας Διατάξεως» και «αποφάσισαν την έγκριση όλων των τροπολογιών», τις οποίες υπέβαλε προηγουμένως η ορισθείσα επί τουτῷ Επιτροπή. Επίσης σημείωσαν την ανάγκη της «τελικής εκκλησιαστικής διευθετήσεως της διαφοράς με το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων».

Στις 31 Μαΐου 2016 η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως «προς μελέτην τοῦ ζητήματος» στις σχέσεις μεταξύ των Πατριαρχείων Αντιοχείας και Ιεροσολύμων «καί ἐξευρεσιν κοινῇ ἀποδεκτῆς λύσεως» αποφάσισε να προτείνει «τὴν σύστασιν, ἀμέσως μετὰ τὴν Ἀγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον, Ἐπιτροπῆς ἐξ ἀντιπροσώπων ἀμφοτέρων τῶν ἐνδιαφερομένων Ἐκκλησιῶν, ὑπὸ τὴν συντονιστικὴν εὐθύνην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου».

Ὡς ἐκ τούτου ἡ Γραμματεία τῆς Ιερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Αντιοχείας ἐξέδωσε ἀνακοίνωσιν τὴν 1 Ἰουνίου 2016, ὅπου «με μεγάλη λύπη καὶ ἐκπληξῇ» πληροφορήθηκε τὴν ἐν λόγω πρότασιν καὶ δέχθηκε ὅτι «ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἐπιβεβαιώνει ὅτι ὅλες οἱ προσπάθειες οἱ ὁποῖες καταβλήθηκαν κατὰ τὴν τριετία δὲν καρποφόρησαν...Αὐτές οἱ προσπάθειες καταβλήθηκαν ἐπίτηδες προ τῆς ἐνάρξεως τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου προκειμένου ἡ Σύνοδος νὰ ἀποτελέσει ἐκφρασὴ τῆς Ὁρθοδόξου ἐνότητος. Ἡ καλύτερη ἀπόδειξις αὐτῆς τῆς ἐνότητος εἶναι ἡ Θεία Λειτουργία με συμμετοχὴ ὅλων τῶν αυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τὴν εορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Το Συλλεΐτουργο εἶναι ἡ ἀσφαλὴς οδὸς πρὸς τὴν ἐπίλυσιν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν σὲ ὅλο το πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ ἐκφρασὴ τῆς ὁμοψυχίας ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν». Καὶ ὁμως «ἡ προτροπὴ νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπίλυσις τοῦ ἐν λόγω προβλήματος μετασυσνοδικῶς, δὲν ἀνταποκρίνεται στὸν σκοπὸ διεξαγωγῆς τῆς Συνόδου, ἡ ὁποία καλεῖται νὰ ἀποτελέσει ἐκφρασὴ τῆς Ὁρθοδόξου ἐνότητος» καὶ «ἀπειλεῖ τὴν σύγκλησιν τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου σὲ προκαθορισμένες ἡμερομηνίες». Ἡ Ἐκκλησία τῆς Αντιοχείας κατ'ἐπανάληψιν προειδοποιούσε σχετικῶς». Επίσης πληροφοροῦμαστε ὅτι «ἡ Ιερά Σύνοδος συνεχίζει τὶς συνεδριάσεις αὐτῆς καὶ συνέρχεται σὲ λίγες ἡμέρες γιὰ νὰ ἐξετάσῃ τὶς ἐξελίξεις, οἱ ὁποῖες ἀφοροῦν στὴν Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδο, καὶ νὰ αποφασίσῃ σχετικῶς».

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς, τὴν 1 Ἰουνίου 2016, ἡ με πλήρη σύνθεσιν Ιερά Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας «συζήτησε ἐπισταμένως τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα συνδέονται με τὴν σύγκλησιν τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπὸ 16 ἕως 26 Ἰουνίου ε.ε. στὴν Κρήτη». Ἡ Ιερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας ὑπέδειξε:

1. Τὴν ἐλλειψὴ ἀπὸ τὴν Ἡμερήσια Διάταξιν τῆς Πανορθοδόξου Συνόδου τῶν ἰδιαιτέρως σημαντικῶν διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν ζητημάτων τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπὶκαιρα καὶ χρῆζονται ἐγκαιρῆς Πανορθοδόξου ἀντιμετωπίσεως,
2. Τὶς διαφωνίας οἱ ὁποῖες προέκυψαν καὶ τὶς ὁποῖες δήλωσαν ἐπισήμως οἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίες ἐπὶ ὀρισμένων τῶν ἤδη ἐγκριθέντων συνοδικῶν κειμένων,
3. Τὴν ἀδυναμία ἐπιμελείας τῶν κειμένων, συμφώνως πρὸς τὸν ἤδη ἐγκριθέντα Κανονισμό Λειτουργίας τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν διάρκεια ἐργασιῶν τῆς Συνόδου,
4. Τὴν προταθείσαν διάταξιν τῶν Προκαθημένων τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἡ ὁποία θὰ ἀκολουθεῖται στὴν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Συνόδου πρὸς παράβασιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσοτιμίας τῶν Προκαθημένων τῶν αυτοκεφάλων κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν,
5. Τὴν ἀκατάλληλὴν διάταξιν γιὰ τοὺς παρατηρητὲς καὶ προσκεκλημένους τῆς Συνόδου,
6. Τὴν ἀνάγκη μεγάλων καὶ μὴ ἡτιολογημένων δαπανῶν σὲ περίπτωσιν συμμετοχῆς τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας στὴ Σύνοδο.

Ὡς ἀποτέλεσμα τῆς συνεδριάσεως ἡ Ιερά Σύνοδος ὁμοφώνως ἀποφάσισε:

1. Να επιμείνει στην αναβολή της συγκλήσεως της από 16 έως 26 Ιουνίου ε.ε. Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ενώ να συνεχισθούν οι προετοιμασίες για την σύγκληση αυτής,
2. Αντιθέτως η Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Βουλγαρίας δηλώνει κατηγορηματικά τη μη συμμετοχή του στις εργασίες τις προγραμματιζόμενης από 16 έως 26 Ιουνίου Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας».

Στις 2 Ιουνίου 2016 διά Γράμματός του προς τους Προκαθημένους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών ο Αγιώτατος Πατριάρχης Βουλγαρίας Νεόφυτος κοινοποίησε την απόφαση αυτή.

Αποφάσεις:

1. Να εγκρίνει τις προσπάθειες τις οποίες καταβάλλει ο Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσικών Κύριλλος και εκπρόσωποι του Πατριαρχείου Μόσχας κατά την περίοδο μετά την από 2 έως 3 Φεβρουαρίου 2016 γενομένη Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας ως προς τη συμμετοχή στην προετοιμασία της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου.
2. Να εγκρίνει τις τροπολογίες της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στα σχέδια κειμένων της Πανορθόξου Συνόδου «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» και «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ», οι οποίες διαμορφώθηκαν βάσει των κρίσεων Ιεραρχών, κληρικών, μοναχών και μοναζουσών και λαϊκών.
3. Να τονίσει ότι κατόπιν συζητήσεως των σχεδίων κειμένων της Πανορθόξου Συνόδου οι Ορθόδοξες Εκκλησίες της Γεωργίας, της Σερβίας, της Βουλγαρίας και της Ελλάδος, όπως και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους υπέβαλαν ουσιαστικές τροπολογίες, οι οποίες συγκλίνουν ἐν πολλοῖς με προτάσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας. Αυτές χρήζουν επισταμένης μελέτης ἐπὶ τῷ σκοπῷ της εξασφάλισης της πανορθόξου συναινεσεως.
4. Ἐχοντας υπόψη ὅτι οι αποφάσεις της Πανορθόξου Συνόδου λαμβάνονται αποκλειστικῶς καθ' ὁμοφωνίαν (Απόφαση της ἀπὸ 6 ἕως 9 Μαρτίου 2014 Συνάξεως των Ορθοδόξων Προκαθημένων ἀρθ. 2α), δηλαδή με ομόφωνη ἐκδήλωση θελήσεως ὅλων των κοινῶς ἀνεγνωρισμένων αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιῶν, να υπογραμμίσει ὅτι η μη συμμετοχή ἔστω και μίας ἐξ αὐτῶν στη Σύνοδο, ἀποτελεῖ ἀπόλυτο κῶλυμα για την διεξαγωγή της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου.
5. Ἐπειδὴ η ἀπὸ 1^{ης} Ιουνίου 2016 ἀπόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας καθὼς και το ασαφές ως προς τη συμμετοχή του Πατριαρχείου Ἀντιοχείας στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, η ἔλλειψη της προκαταρκτικῆς συναινεσεως για το σχέδιο του Κανονισμοῦ Λειτουργίας της Συνόδου και του κειμένου «Το μυστήριον του Γάμου και τα κωλύματα αὐτοῦ», αὐτό σημαίνει ὅτι κατὰ τό παρόν, δύο εβδομάδες προ της καθορισμένης ἡμερομηνίας ἐνάρξεως της Συνόδου, παραμένουν σοβαρές ἐκκρεμότητες, οι οποίες χρήζουν της ἄνευ ἀναβολῆς λήψεως των πανορθόξων πρωτοβουλιῶν.
6. Να θεωρεῖ ὅτι ως λύση για ἄρση του ἀδιεξόδου θα μπορούσε να εἶναι η σύγκληση μίας ἐκτάκτου Πανορθόξου Προσυνοδικῆς Διασκέψεως προς ἐξέταση της διαμορφωθείσης καταστάσεως και την μελέτη των υποβληθεισῶν ἀπὸ τις κατὰ τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες τροπολογίες για τα συνοδικά κείμενα με σκοπὸ την ἐκπόνηση των συμπεφωνημένων προτάσεων.
7. Να δεχθεῖ ὅτι, ἔχοντας υπόψη το μεγάλο φόρτο εργασιῶν και τη σπουδαιότητα των ἐγειρομένων ζητημάτων, η σύγκληση μίας τέτοιας διασκέψεως πρέπει να γίνει ἄνευ ἀναβολῆς και το ἀργότερον στις 10 Ιουνίου ε.ε. προκειμένου να ἀποφανθοῦν οι Ορθόδοξες Εκκλησίες σχετικά με την σύγκληση της Πανορθόξου Συνόδου στις προκαθορισμένες ἡμερομηνίες, με βάση την ἀπόφαση, την οποία θα λάβει η Διάσκεψη.

8. Να ζητήσει τον Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλο να υποβάλει το σχετικό αίτημα στον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο.
9. Να αποσταλούν προς τους Προκαθημένους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών οι ως άνω προτάσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/49434/>